

Uttalelse fra Lovkomiteen.

Saken gjelder en henvendelse til NKKs lovkomite fra NISK hovedstyre om hva som kan vedtas av NISK årsmøte angående styret i en avdeling.

Da medlem Jan Terje Bårseth var inhabil til å delta som medlem i Lovkomiteen i denne saken, ble Trine Melheim oppnevnt av Hovedstyret som settemedlem i denne saken.

Nærmere om hva saken gjelder

Styret i NISK ønsker at lovkomiteen vurderer følgende forslag til ekstraordinært årsmøte:

«Styret ber derfor representantskapsmøtet om å avsette styret og valgkomité i avdeling 7 og gi Hovedstyret anledning til å utpeke et interimsstyre og ny valgkomité som skal fungere frem til neste ordinære årsmøte i avdeling 7».

Representantskapsmøtet er NISK årsmøte. Hovedstyret er sentralstyret. Avdelingene i NISK har eget årsmøte og eget styre.

Lovkomiteens kompetanse

Følgende fremgår av NISK lover

§7-2 Tolkning av lovene

NKKs Lovkomite kan ikke tolke disse lovene med unntak av de deler som er obligatorisk som følge av tilknytningen til NKK jmf. NKKs lover § 6-1.

Henvendelsen gjelder spørsmålet om hvilken kompetanse NISK Representantskapsmøte (årsmøte) har til å velge nytt styre i en avdeling.

NKKs lovmal har ingen bestemmelser som gjelder avdelinger. Bestemmelsen om årsmøtets kompetanse i NISK lover § 3-1 er imidlertid identisk med NKKs lovmal. På den bakgrunn er Lovkomiteen av den oppfatning at den har kompetanse til å avgi uttalelse siden spørsmålet gjelder årsmøtets kompetanse ovenfor underliggende organer/hva det innebærer at årsmøtet er høyeste myndighet.

Lovkomiteens vurderinger

Utgangspunktet er at kompetansen tilligger det organ som lovene bestemmer at skal ha denne. Etter NISK lover er det avdelingene som selv velger sitt styre jf. NISK lover § 6-1-1. En naturlig konsekvens av det er at det også er avdelingens årsmøte som kan kaste styret. Dette utgangspunktet om formell kompetanse, må imidlertid sees i lys av reglene om materiell kompetanse.

NISK er en organisasjon. Representantskapsmøtet er NISK høyeste myndighet jf. NISK lover § 3-1. NISK avdelinger er ikke egne selvstendige organisasjoner, men en del av NISK og følgelig underlagt Representantskapsmøtet. Som følge av det har Representantskapsmøtet mulighet til å omgjøre beslutninger hos avdelingene og i tillegg til å kunne instruere dem.¹

Som en følge av dette mener Lovkomiteen at Representantskapsmøtet må kunne fatte vedtak om at et avdelingsstyre ikke lenger har organisasjonens tillit. Representantskapsmøtet må, om det ønsker, også kunne ha en oppfatning om hvem de vil at skal tre inn til erstatning for det avdelingsstyre man ikke lenger har tillit til selv om det normalt ikke vil være hensiktsmessig gitt avdelingens lokale tilhørighet.

Representantskapsmøtet har ikke formell kompetanse til å avsette et avdelings styre og velge et nytt. Etter NISK lover § 6-1-1 tilligger dette avdelingens årsmøte. Konsekvensen av at Representantskapsmøtet treffer et vedtak i saken i tråd med hovedstyrets fremlagte forslag vil være at vedtaket er ugyldig:

*«Utgangspunktet må imidlertid være det motsatte hvor det er tale om en uomtvistelig og klar kompetansebrist som kanskje til og med har vært generalforsamlingen bevisst: Generalforsamlingen fatter f eks vedtak i en sak som etter klar vedtektsbestemmelse eller foreningspraksis hører under styret. Selv om vedtaket ikke synes påvirket av feilen, må den alminnelige regel i slike tilfeller være ugyldighet».*²

Representantskapsmøtet må følgelig bruke sin instruksjonsrett ovenfor avdelingen fremfor selv å fatte vedtak i saken. Avdelingens årsmøte må instrueres til å avsette styret og valgkomiteen for deretter å velge på nytt.

Avdelingens årsmøte kan instrueres til å velge et bestemt nytt styre, et styre utpekt av hovedstyret eller avdelingens årsmøte kan stilles fritt. Nyvalg må gjøres ved at det innkalles til årsmøte i avdelingen.

Det sittende styret i avdelingen må følgelig instrueres til å kalle inn til et årsmøte. Lovkomiteen anbefaler at det settes en frist for å gjøre dette og en frist eller dato for når årsmøte i avdelingen skal avholdes. NISK lover har ingen bestemmelse om ekstraordinært årsmøte i avdelingene. Lovene inneholder imidlertid heller ikke noen bestemmelser som forbyr dette, angir når eller hvor ofte årsmøtet skal avholdes. Lovkomiteen kan ikke se at det er noe i veien for å innkalle til årsmøte *oftere* enn vanlig praksis når forholdene gjør det nødvendig. Lovkomiteen vurderer det som nødvendig og saklig å innkalle til årsmøte i avdelingen dersom styret i avdelingen ikke har Representantskapsmøtets tillit.

En naturlig og rasjonell konsekvens av at årsmøtet i NISK gir uttrykk for at de ikke har tillit til avdelingsstyret, er at avdelingsstyret trekker seg med umiddelbar virkning.

Dersom styret trekker seg, står avdelingen uten et styre. I så fall vil hovedstyret kunne benytte «nødkompetanse» og gjennom det kalle inn til ekstraordinært årsmøte i avdelingen.

¹ Woxholt, Foreningsrett (2008) pkt. 5.22

² Woxholt, Foreningsrett (2008) pkt. 5.252 om formell kompetansemangel

Konklusjon

Styret i NISK har lovlig adgang til å fremsette forslaget som er innsendt, og styret i NISK avd 7 har plikt til å respektere den beslutningen som mulig fattes på årsmøtet og de konsekvenser som omtalt her av den eventuelle beslutningen.

4. august 2020

Trine Melheim

Anne Cathrine Frøstrup

Tom Rune Lund